

Cultuurhistorisch onderzoek

Raadhuis en Binnenweg Hoofddorp

projectnummer 0452581.100
definitief
6 maart 2020

Cultuurhistorisch onderzoek

Raadhuis en Binnenweg Hoofddorp

projectnummer 0452581.100

definitief
6 maart 2020

Auteurs

P.J. Verhoeven

Opdrachtgever

Gemeente Haarlemmermeer
Raadhuisplein 1
2132 TZ Hoofddorp

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
6 maart 2020	definitief	J. Verhoeven	A. Hatzman

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Leeswijzer	2
2	Voorgenomen ontwikkeling	3
2.1	Raadhuisplein	3
2.2	Parkeergarage Binnenweg	4
3	Wettelijk en beleidskader	6
3.1	Rijksbeleid	6
3.2	Provinciaal beleid	7
3.3	Gemeentelijk beleid	8
4	Waarden en effectbepaling	11
4.1	Historische ontwikkeling	11
4.2	Raadhuisplein	11
4.3	Parkeergarage Binnenweg	13
5	Conclusie	16

1 Inleiding

De gemeente Haarlemmermeer is voornemens een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor twee locaties in Hoofddorp, te weten: het Raadhuisplein en de parkeergarage aan de Binnenweg. In voorliggend rapport zijn deze ontwikkelingen beoordeeld op de effecten ervan op de cultuurhistorische waarden en het cultuurhistorisch landschap. Er wordt nagegaan of cultuurhistorische en cultuurhistorisch landschappelijke waarden aanwezig zijn in en rond het plangebied en of en hoe (de werkzaamheden ten behoeve van de) ontwikkeling effect heeft (hebben) op deze waarden.

In de brede definitie van cultuurhistorie behoort ook archeologie tot de aspecten. In de toelichting van het vigerend bestemmingsplan is opgenomen dat binnen het bestemmingsplangebied een geringe archeologische verwachtingswaarde geldt. In de regels van het bestemmingsplan is geen beschermingsregime opgenomen voor de archeologische waarden. Wij gaan er daarom vanuit dat er geen archeologisch onderzoek nodig is.

Hiernaast behoren ook aardkundige waardevolle gebieden of monumenten tot cultuurhistorische waarden. In de gemeente Haarlemmermeer bevinden zich geen door het rijk, provincie of gemeente beschermde archeologische monumenten. Daarmee kan invloed op aardkundige waarden bij voorbaat uitgesloten worden.

1.1 Leeswijzer

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkelingen, het relevante wettelijke en beleidskader, de historische ontwikkeling van het plangebied en de op de planlocatie aanwezige cultuurhistorische waarden en ten slotte de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de cultuurhistorische waarden.

2 Voorgenomen ontwikkeling

Het voornemen betreft het vaststellen van een bestemmingsplan die de ontwikkeling van het Raadhuisplein en een parkeergarage aan de Binnenweg mogelijk maakt. De locaties zijn indicatief weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1: Indicatieve ligging Raadhuisplein en Binnenweg.

2.1 Raadhuisplein

De gemeenteraad van Haarlemmermeer heeft op 5 oktober 2017 ingestemd met het voornemen om de businesscase voor de Pleinvariant van het Huis van HLMRMeer verder te ontwikkelen. In deze variant wordt het huidige raadhuis na renovatie verkleind en wordt er een nieuw 'werkhuis' voor de medewerkers gerealiseerd. Daarnaast worden twee appartementengebouwen (max. 340 woningen) mogelijk gemaakt en is het voornemen om onder het centrumblok, het werkhuis en het parkblok een parkeerkelder (1-laags, ca. 150, 450 en 120 parkeerplekken) te bouwen.

Figuur 2.2: projectlocatie Raadhuisplein (globaal)

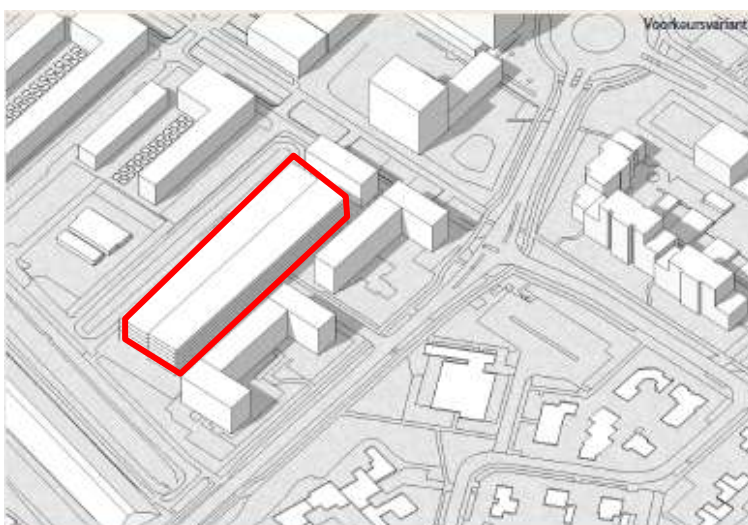
Op de projectlocatie Raadhuisplein geldt het bestemmingsplan 'Hoofddorp-Centrum', vastgesteld d.d. 28 januari 2016. Het voornemen past niet binnen dit bestemmingsplan, onder andere omdat er buiten de bestaande bouwvlakken wordt gebouwd.

De gemeenteraad heeft bij het besluit om de businesscase te ontwikkelen ook een motie aangenomen, waarin ze vraagt om "smoel en allure". Er dient ruimte te blijven voor initiatieven van marktpartijen. De gemeenteraad wil graag voor de behandeling van de plannen een presentatie van het beeldkwaliteitsplan.

2.2 Parkeergarage Binnenweg

De parkeerplekken naast het huidige raadhuis vervallen en de (nieuwe) parkeerplekken op die locatie zullen pas beschikbaar zijn na het afronden van de werkzaamheden voor het Huis voor Haarlemmermeer. Het is dan ook van belang dat de parkeergarage aan de Binnenweg eerst wordt ontwikkeld, om de parkeerbalans in het gebied in stand te houden.

De parkeergarage aan de Binnenweg wordt vier bouwlagen hoog met een maximale hoogte van 12 meter. Figuur 2.3 toont de ligging van de parkeergarage (rode contour).

Figuur 2.3: Indicatieve ligging parkeergarage Binnengeweg (bron: PVE Binnengeweggarage, 2018).

Op de projectlocatie Binnenweg geldt het bestemmingsplan 'Hoofddorp-Centrum', vastgesteld d.d. 28 januari 2016. Het voornemen past niet binnen dit bestemmingsplan. De huidige bestemming betreft 'Verkeer'. Op deze locatie zijn wel parkeervoorzieningen mogelijk gemaakt, maar een parkeergarage is op deze locatie binnen het huidig bestemmingsplan niet toegestaan. Daarnaast is de maximale bouwhoogte uit het geldend bestemmingsplan niet toereikend.

3 Wettelijk en beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat het Rijk de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal over aan provincies. Daarmee wordt bijvoorbeeld het aantal regimes in het landschap- en natuurdomein fors ingeperkt. Daarnaast wordt (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders.

In de Structuurvisie zijn 13 nationale belangen benoemd; hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Nationaal Belang 10 is ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Deze kwaliteiten geven identiteit aan een gebied. Het Rijk is verantwoordelijk voor het cultureel en natuurlijk UNESCO-werelderfgoed, kenmerkende stads- en dorpsgezichten, rijksmonumenten en cultuurhistorische waarden in of op de zeebodem. In de nabijheid is cultureel UNESCO-werelderfgoed aanwezig in de vorm van de Geniedijk, onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Dijken behoren tot de kernkwaliteiten van het werelderfgoedgebied.

Barro

In het geldende Rijksbeleid, het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), zijn in artikel 2.13 regels over Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde opgenomen. Daaronder zijn er ook regels voor de Stelling van Amsterdam. In bijlage 8 bij het Barro zijn de kernkwaliteiten van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde op hoofdlijn aangegeven:

1. Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laat negentiende-eeuwse en vroeg twintigste-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:
 - een doorgaand stelsel van liniedijken in een grote ring om Amsterdam;
 - sluizen en voor- en achterkanalen;
 - de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken
 - inundatiegebieden;
 - voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied);
 - de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
2. Relatief grote openheid;
3. Groene en relatief stille ring rond Amsterdam.

Erfgoedwet

De wet- en regelgeving op rijksniveau rondom cultureel erfgoed is vastgelegd in de Erfgoedwet. Het is het belangrijkste sectorale instrument voor de bescherming van cultureel erfgoed. In de Erfgoedwet is geregeld hoe monumenten aangewezen kunnen worden als beschermd monument. De wet heeft betrekking op gebouwen en objecten, stads- en dorpsgezichten, archeologische waarden en op het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

Monumenten moeten van belang zijn door hun schoonheid, de wetenschappelijke en/of hun cultuurhistorische betekenis. Een monument kan worden aangewezen als rijksmonument wanneer het aan bovenstaande voldoet en als het een nationale, unieke waarde heeft. Ook geeft de Erfgoedwet voorschriften voor het wijzigen, verstoren, afbreken of verplaatsen van een

beschermd monument. Die voorschriften houden in dat er niets aan het monument mag worden veranderd zonder voorafgaande vergunning. Deze vergunning moet op voorhand worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

De monumenten nabij de plangebieden zijn op de Provinciale Informatiekaart landschap en cultuurhistorie opgenomen, zie hoofdstuk 3.

Een beschermd stads- of dorpsgezicht is een gebied binnen een stad of dorp met een bijzonder cultuurhistorisch karakter. Door deze bescherming blijft het cultuurhistorische karakter behouden. In Nederland zijn er ruim 450 van deze beschermde gebieden. Deze gebieden zijn beschermd in de Erfgoedwet.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie NH2050

Op 19 november 2018 is de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 vastgesteld. Dit beleidsdocument vervangt de Provinciale structuurvisie Noord-Holland 2040. In de omgevingsvisie staat beschreven hoe de provincie de ambities wil realiseren voor de belangrijkste ontwikkelingen zoals klimaatverandering, de overgang naar duurzame energie, verdere verstedelijking, bereikbaarheid, een gezonde leefomgeving, de economische transitie en natuur en biodiversiteit. De omgevingsvisie NH2050 wil zorgen voor balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een economisch vitale provincie draagt bij aan het welzijn, en een leefbare provincie draagt bij aan economische vitaliteit.

De visie laat in algemene zin zien wat de ontwikkelprincipes zijn voor de hele provincie om een hoge leefomgevingskwaliteit te bieden. Deze principes zijn overkoepelend: ze gelden voor de hele provincie. Daarnaast worden er vijf bewegingen geschetst, die laten zien hoe er wordt omgegaan met deze ontwikkelprincipes. Het betreft onderstaande vijf bewegingen:

- Dynamisch schiereiland
- Metropool in ontwikkeling
- Sterke kernen, sterke regio's
- Nieuwe energie
- Natuurlijk en vitaal landelijk omgeving

De bewegingen verbinden de economische kansen aan het versterken van de leefbaarheid, juist met het oog op duurzame economische groei. Met de visie wordt de juiste koers uitgezet om ook in 2050 een economisch concurrerende en leefbare provincie Noord-Holland te zijn en te blijven.

Het planvoornemen past binnen de beweging 'Metropool in ontwikkeling'. De metropool in ontwikkeling kenmerkt zich door een grote verscheidenheid aan steden, dorpen en deelregio's, met specifieke identiteiten en kwaliteiten. De vraag naar woningen houdt aan, evenals de ruimtevrage voor recreatie en andere functies. Tegelijkertijd willen we de landschappen in de metropool sparen. De bebouwingsopgave moet dan ook zoveel mogelijk binnen de bestaande kernen plaatsvinden. Wonen en werken worden binnenstedelijk geconcentreerd (transformeren, bundelen, verdichten). Hierbij houden we oog voor behoud en versterking van de leefbaarheid in bestaande en nieuwe gebieden.

Voorliggend bestemmingsplan maakt de transformatie tot woning-werk-horeca locatie mogelijk. De transformatie naar woningbouw past qua aard, omvang en ontwikkeling van het centrum beter bij de omgeving. De voorgenomen ontwikkeling zorgt tevens voor efficiënter ruimtegebruik en een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, zonder dat hiervoor gecompenseerd hoeft te worden in het landelijk gebied.

Provinciale Ruimtelijke verordening (PRV) en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De PRV beschrijft de provinciale belangen ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie is een belangrijk instrument om daar richting aan te geven. De Leidraad is een provinciale handreiking voor het inpassen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap, zoals bebouwing, agrarische bedrijven, infrastructuur of vormen van energieopwekking. De Leidraad geeft gebiedsgerichte én ontwikkelingsgerichte beschrijvingen en geeft zo richting aan de manier waarop ruimtelijke ontwikkelingen kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. De provincie beoogt met deze Leidraad om te werken aan het behouden en versterken van de kwaliteit van het landschap en de cultuurhistorie. De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie is geen document met normstellende voorschriften. Behoud en bescherming van landschappen en cultuurhistorische objecten en structuren is op andere manieren geregeld. Cultuurhistorische monumenten worden beschermd binnen de Provinciale Monumentenverordening en aardkundige monumenten via de Provinciale Milieuverordening. Voor het UNESCO-erfgoed dat nabij het plangebied aanwezig is, de Stelling van Amsterdam, zijn nadere ruimtelijke regels in de PRV verankerd. De kernkwaliteiten van deze erfgoederen met uitzonderlijke universele waarde dienen te worden behouden of versterkt te worden.

De provincie Noord-Holland heeft de Leidraad geografisch uitgewerkt in de Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie (ILC). De ILC geeft onder andere informatie over landschapstypen, aardkundige waarden, cultuurhistorische objecten en historische dijken. Hierbij wordt aangesloten bij het rijksbeleid.

De Stelling van Amsterdam is van groot cultuurhistorisch en landschappelijk belang en daarom in 1996 aangewezen als UNESCO Werelderfgoed. Ten aanzien van Unesco-Werelderfgoed Stelling van Amsterdam volgt het provinciale beleid het rijksbeleid zoals opgenomen in het Barro. Volgens provinciaal beleid dienen gemeenten regels op te nemen in het bestemmingsplan om de kernkwaliteiten van de Stelling van Amsterdam te behouden of te versterken.

3.3 Gemeentelijk beleid

Nota 'Erfgoed Op de Kaart' (2011)

De gemeenteraad heeft op 17 februari 2011 de nota 'Erfgoed op de kaart' vastgesteld, over cultureel erfgoed in brede zin. In deze nota is het beleid op het gebied van monumentenzorg, cultuurlandschappen en archeologie samengenomen. Het zwaartepunt ligt op de omgang met het materieel erfgoed. Uitgangspunt in de nota is dat het ruimtelijk beleid zo functioneert, dat in een vroeg stadium van de ruimtelijke planvorming geanticipeerd wordt op de mogelijke aanwezigheid van waardevol cultureel erfgoed binnen een plangebied.

Visie op de Geniedijk (2009)

In 2003 en 2004 heeft de gemeente ruimtelijk beleid vastgesteld voor de directe omgeving van de Geniedijk, de Geniedijkzone. Dit is verwoord in de Leidraden Geniedijkzone west, -midden en -oost 'Strategie voor toekomstige ontwikkelingen'. Kern van deze leidraden is om de directe omgeving van de dijk en kanalen zodanig in te richten dat de Geniedijk inspiratiebron is voor de ontwikkelingen, dat de ontwikkelingen met hun voorzijde naar de dijk worden gericht en dat de inrichting van de omgeving letterlijk en figuurlijk ruimte laat voor de dijk. Tevens is kern van deze leidraden de continuïteit van de Geniedijk te waarborgen. De Visie op de Geniedijk vormt een verdere uitwerking van de wens de continuïteit en samenhang van de dijk, de Stellingonderdelen en de kanalen zelf te waarborgen.

De gemeente gaat in de visie uit van de volgende beleidsdoelstellingen:

- De Geniedijk behouden en tonen als cultureel-historisch erfgoed waar we trots op zijn. De forten (economisch) ontwikkelen ten behoeve van restauratie en behoud én openstelling van de forten.
- De Geniedijk in beeld zetten als belangrijk landschappelijk element in de gemeente. Tevens zorgen voor continuïteit en samenhang van de Geniedijk, ook met de andere onderdelen van de Stelling buiten de gemeente Haarlemmermeer.
- De Geniedijk ontwikkelen tot een belangrijke verbinding en plek voor recreatie en toerisme. Voor de forten die in eigendom zijn zoeken naar publieksfuncties die zorgen voor openstelling van de forten.
- De Geniedijk en haar omgeving inrichten en beheren als belangrijke ecologische verbinding met behulp van bermen, oevers, lanen en water.

De consequentie van deze uitgangspunten is dat bij nieuwe ontwikkelingen een goede inpassing moet worden gerealiseerd, waarbij verschillende partijen verantwoordelijkheid dragen voor het creëren van een goede oplossing. Deze goede oplossing bestaat uit de volgende denkrichtingen:

- Waar mogelijk het herstellen van bestaande doorsnijdingen;
- Waar herstel van bestaande doorsnijdingen niet mogelijk is de doorsnijdingen markeren (een markante afwerking van de koppen van de dijk bij de dijkcoupure);
- De Geniedijk met Stellingonderdelen, kanalen en oevers als een eenheid en samenhangend geheel inrichten, beheren en ontwikkelen;
- Alle plannen en projecten die van invloed zijn op de Geniedijk zo inzetten dat de Geniedijk er beter van wordt, meer herkenbaar wordt en meer samenhang gaat vertonen;
- Duurzaam beheer en onderhoud van alle onderdelen van de dijk;
- De beheervorm van de dijk moet passen bij de doelstellingen voor de dijk;
- Restauratie (behoud of ontwikkeling) van cultuurhistorische Stellingonderdelen behorende bij de Geniedijk;
- Het vergroten van de kennis en interesse over de Stelling bij inwoners en gebruikers;
- Publieke openstelling van (delen van) de forten Aalsmeer en Hoofddorp;
- Het (beter) geschikt maken van de Geniedijk voor recreatief gebruik en de recreatieve verbindingfunctie;
- Zorg dragen voor doorgaande verbindingen (fietsen, wandelen, kanoën);
- Het ontwikkelen van de Geniedijk als belangrijk landschappelijk element en als visitekaartje van de polder;
- Bij de mogelijke herinrichting van de Geniedijk gaan wij per situatie na of herstel van de historische beplanting zinvol is;
- Ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid

Erfgoedverordening

De gemeente Haarlemmermeer heeft in 2011 de Erfgoedverordening vastgesteld. Deze verordening beschrijft de juridische status van door de gemeentelijk beschermde cultuurhistorische waarden. Hieronder vallen gemeentelijke monumenten, gemeentelijke stads- en dorpsgezichten en archeologische monumenten. Voor het plangebied is het gemeentelijke beschermde dorpsgezicht van Hoofddorp van belang, zie figuur 3.1

Figuur 3.1: Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht Hoofddorp (zwart omlijnd), (bron: Gemeente Haarlemmermeer, 2008)

4 Waarden en effectbepaling

4.1 Historische ontwikkeling

Na de droogmaking van het Haarlemmermeer ontstond de polder, waarin twee dorpen zijn gemaakt. Kruisdorp (huidig: Hoofddorp) en Vennepedorp. Elk dorp bestond uit vier vakken van elk vier hectare (16 hectare in totaal). Hoofddorp begon als een dorp op het kruispunt van de Hoofdvaart en de Kruisvaart tussen Heemstede en Aalsmeer. In het midden van het dorp was een plein dat gescheiden werd door water en wegen, waarop grond beschikbaar werd gesteld voor kerken, een raadhuis en een school (indien dit nodig zou zijn). (Bron: haarlemmermeer-geschiedenis.nl)

De Geniedijk, één van de meest kenmerkende historische structuren in het landschap van Haarlemmermeer, doorsnijdt Hoofddorp. De dijk maakt onderdeel uit van de Stelling van Amsterdam, een 135 kilometer lange militaire verdedigingslinie die tussen 1880 en 1914 in een straal van ongeveer twintig kilometer rondom Amsterdam is aangelegd. De Geniedijk werd tussen 1891 en 1895 aangelegd in vier opeenvolgende bouwcampagnes. Op de onteigende militaire strook dwars door de polder werden een dijklichaam, wegen en kunstwerken gerealiseerd tussen twee kanalen: het brede Voorkanaal aan de frontzijde (zuidwest) en het minder brede Achterkanaalzijde (noordoost). De aanleg van deze dijk betekende een breuk met de verder strikt orthogonale structuur van de Haarlemmermeerpolder. In Hoofddorp (en in nabijheid van het plangebied) is Fort Hoofddorp gelegen. Oorspronkelijk lag het fort (en de Geniedijk) ten zuiden van Hoofddorp. Inmiddels ligt het er middenin.

Hoofddorp maakte een explosieve groei door in de tweede helft van de twintigste eeuw met enkele grootschalige woongebieden die werden aangelegd, waaronder Graan voor Visch, de eerste woonwijk van Hoofddorp ten zuiden van de Geniedijk. In 1974 werd de nabijgelegen Villa Spaans gebouwd. Pal naast de projectlocatie bevindt zich de eigentijdse woonwijk de Verzetsheldenbuurt. Deze woonbuurt ligt tussen de Geniedijk, de Hoofdvaart, Burgemeester van Stamplein en de Nieuweweg. Kerngedachte achter het stedenbouwkundig concept van de wijk is dat zichtlijnen naar de Geniedijk zijn behouden. Daarmee blijft de Geniedijk herkenbaar als historisch element in een stedelijk landschap. Het grootste deel van de Verzetsheldenbuurt bestaat uit grondgebonden woningen en appartementen. Er is een duidelijke oost-west zichtlijn naar de Hoofdvaartkerk en noord-zuid verbindingen centrum/Geniedijk. Aan de Nieuweweg vinden we nog de Villa Spaans, twee kantoorgebouwen en een tijdelijke apotheek.

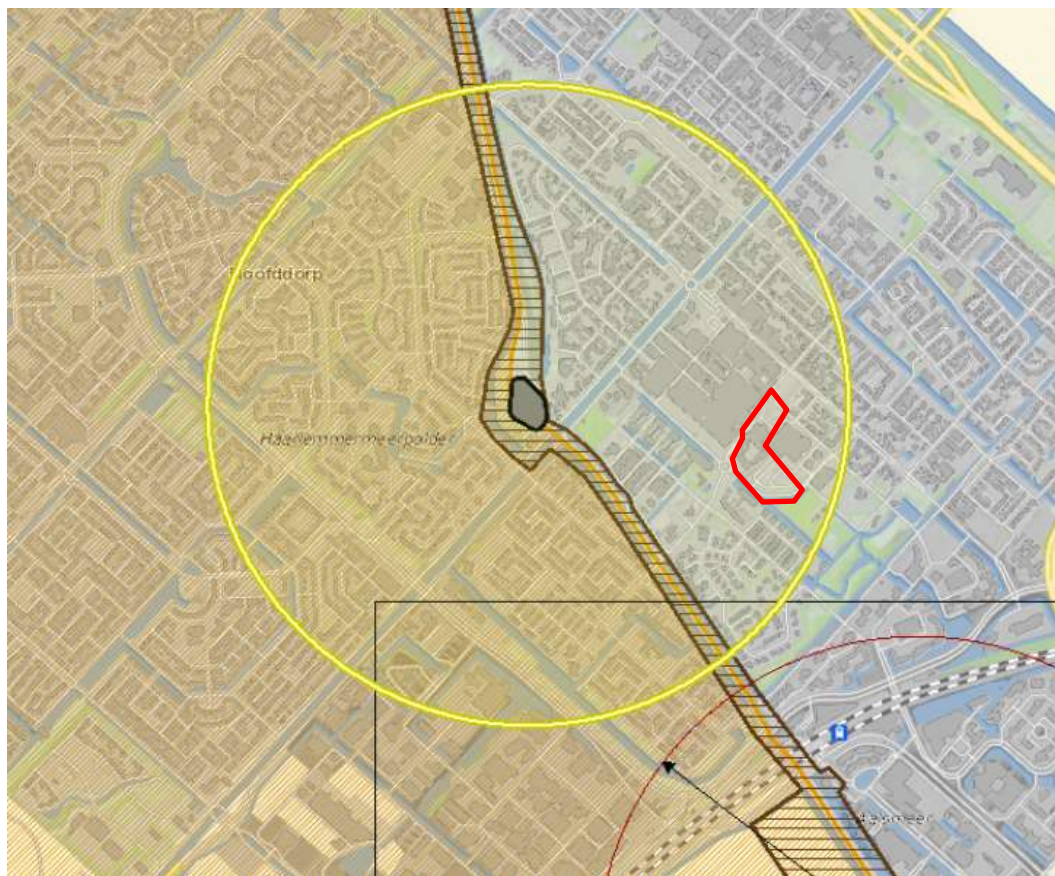
4.2 Raadhuisplein

Beschermde waarden

Het Raadhuisplein is niet in de nabijheid van rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten gelegen. De ontwikkeling zal vanuit het gemeentelijk beschermde dorpsgezicht in het oude centrum van Hoofddorp niet zichtbaar zijn, omdat er bebouwing aanwezig is tussen deze straten en de ontwikkeling. Er is dan ook geen (negatief) effect van de voorgenomen ontwikkeling op het beschermde dorpsgezicht.

De locatie is binnen de schootcirkel van fort Hoofddorp gelegen (zie figuur 4.1). Als uitgangspunt voor de schootcirkels wordt in de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie benoemd dat openheid met passende functies als landbouw, natuur of waterberging beoogd dient te worden. In het geval van fort Hoofddorp, en de ontwikkeling van het Raadhuis in het specifiek, geldt dat de openheid van de schootcirkel reeds ernstig verstoord is. De ontwikkeling leidt niet tot een

verandering in de openheid van de schootcirkel. De ontwikkeling van het Raadhuis heeft geen effect op andere waarden van de Stelling van Amsterdam.

Figuur 4.1: Het Raadhuis ten opzichte van Fort Hoofddorp en haar schootcirkel

Niet-beschermden waarden

Direct ten oosten van het plangebied zijn de Fruittuinen gelegen. De Fruittuinen hebben geen formele (beschermden) cultuurhistorische status. De Fruittuinen hebben echter wel een rol gespeeld in de geschiedenis van de ontwikkeling van het stadscentrum. De Fruittuinen zijn in de winter van 1937-1938 aangelegd als werkverschaffingsprojecten. Doel was om de mogelijkheden van fruitteelt in de Haarlemmermeerpolder te onderzoeken en voorlichting te geven aan telers die zich in de provincie bezighielden met fruitteelt. Vanaf de jaren zestig zijn de Fruittuinen geen fruitteeltbedrijf meer maar openbaar groen. In totaal zijn er van de oorspronkelijke twintig vakken nog zeven vakken over. De ontwikkeling van het Raadhuisplein heeft geen effect op de fysieke structuren van de Fruittuinen.

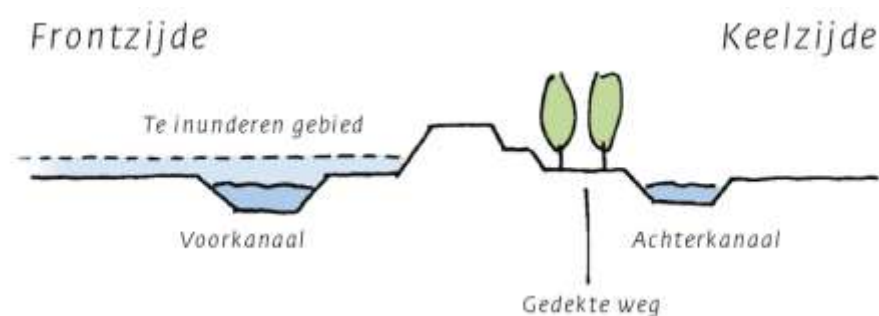

Figuur 4.2: Ligging Fruittuinen t.o.v. plangebied (indicatieve ligging plangebied: rood, indicatieve ligging Fruittuinen: groen).

4.3 Parkeergarage Binnenweg

Beschermde waarden – Stelling van Amsterdam

De locatie Binnenweg bevindt zich in de directe nabijheid van de Geniedijk. De Geniedijk vormt als linedijk een belangrijk onderdeel van de Stelling van Amsterdam en is aangewezen als UNESCO-Werelderfgoed. Hoewel het plangebied net buiten de beschermingszone van de provincie valt, is in het kader van de principes van goede ruimtelijke ordening en het beleid van de gemeente toch goed gekeken naar de betekenis van de directe nabijheid van de Geniedijk. De ontwikkeling is relatief dicht bij de Geniedijk aan de keelzijde (zie figuur 4.3) van de dijk gelegen. Het voornemen is, net als het Raadhuis, in de schootcirkel van fort Hoofddorp gelegen. De schootcirkel vormt, door de reeds aanwezige hoge bebouwing, geen belemmering voor de ontwikkeling.

Figuur 4.3: dwarsdoorsnede Geniedijk

De aanwezigheid van de Geniedijk vormt een belangrijke voorwaarde voor de uitwerking van de plannen voor de parkeergarage. Behoud van afstand en respect voor de cultuurhistorische waarde van de dijk staan centraal. Tussen de Geniedijk en de ontwikkeling wordt een groenstrook aangehouden van 30 meter, gerekend vanaf de buitenzijde van het kanaal. Deze zone wint aan kracht door de beoogde sloop van het naastgelegen kantoorgebouw aan de Binnenweg dat zich momenteel op korte afstand van de Geniedijk bevindt. Hierdoor blijft een duidelijke zichtlijn op de Geniedijk intact, waardoor de liniedijk als drager van het landschap herkenbaar blijft.

Figuur 4.4: plangebied ten opzichte van beschermde zone Geniedijk

In de situering van de nieuwe parkeergarage wordt uitgegaan van de heersende stedenbouwkundige structuur van de omliggende woonbebouwing aan de Klaas van Reeuwijkstraat, Gerard van Duinstraat en Sjef van Kalmthoutstraat. Daarmee wordt het stedenbouwkundig karakter van de omgeving gerespecteerd en vindt de parkeergarage qua situering aansluiting bij de omliggende bebouwing. Door deze structuur te hanteren in de positionering op de kavel, blijft de Geniedijk zichtbaar tussen de bebouwing door en daarmee een belangrijke en zichtbare structuurdrager in het landschap. Dat zichtbaarheid van de Geniedijk een belangrijke randvoorwaarde vormt voor de uitwerking van de plannen, sluit goed aan bij het stedenbouwkundig concept van de Verzetsheldenbuurt, waar zichtbaarheid van de liniedijk één van de kernwaarden vormt van de opzet van de buurt.

In de uitwerking van het ontwerp wordt aan de Geniedijkzone een gevelbeeld nagestreefd dat de Geniedijk respecteert als cultuurhistorische lijn in het landschap. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een groene gevel en/of inpassing in streekbeplanting. In het ontwerp voor de beoogde parkeergarage wordt aangesloten bij de ontwerpprincipes uit het *Linie-vormgeving inspiratieboek Nieuwe Hollandse Waterlinie* van het Projectbureau Nieuwe Hollandse Waterlinie. Er wordt getracht om een herkenbaar waterlinieprofiel te handhaven door een minimale afstand van 30 meter op te nemen tussen de gevel van de parkeergarage en de Geniedijk (buitenzijde kanaal). Daarnaast wordt een gevelbeeld voorgesteld dat de ruimtelijke impact op de Geniedijk tot een minimum beperkt. Dit wordt een belangrijke uitwerkingseis bij de definitieve uitwerking van het ontwerp voor de parkeergarage. In het ontwerp zal het uitgangspunt zijn om de ruimtelijke impact van de toekomstige parkeergarage op de Geniedijk te minimaliseren. Daarnaast wordt bij het ontwerp van de parkeergarage gekeken in hoeverre historische kenmerken van het gebied een rol kunnen spelen bij de architectonische uitwerking.

5 Conclusie

Geen van de voorgenomen ontwikkelingen heeft een negatief effect op beschermde of niet-beschermde cultuurhistorische waarden. De parkeergarage aan de Binnenweg is weliswaar dicht bij de als UNESCO-Werelderfgoed beschermde Geniedijk gelegen, in het ontwerp wordt voldoende rekening gehouden met de cultuurhistorische waarde van de dijk.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. jan.verhoeven@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2019

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.